

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/220/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114224350
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5114224350.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: Ing. Eduard Bartoš - Bartex, IČO: 33 491 411, Košecké Podhradie 277, Košecké Podhradie, právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, proti odporcom: 1/ Z. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, J., 2/ F. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, J., právne zastúpení JUDr. Vladimírom Žiakom, advokátom, so sídlom Kubínska č. 1104/4, Žilina, o neúčinnosť právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že darovacia zmluva zo dňa 6.7.2012, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Žilina pod č. V dňa 6.8.2012 uzavretá medzi Ing. K. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, XXX XX J. s manželkou F. P. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX J. a odporkyňou v rade 1/ a odporcom v rade 2/, na základe ktorej bol na odporkyňu v 1/ rade v spoluvlastníckom podiele 1 a na odporcu v 2/ rade v spoluvlastníckom podiele 1/2, prevedený trojizbový byt s príslušenstvom č. XX na siedmom poschodí, vchod č. XX obytného domu s.č. XXX postaveného na A. parc. č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 350/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s.č. XXX a pozemku A. parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvorí o výmere XXX mX pre k. ú. J. na ul. O. 16X/XX, zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. J., v časti B LV pod r.č. XX v spoluvlastníckom podiele 1 a pod r.č. XX v spoluvlastníckom podiele 1, je voči navrhovateľovi právne neúčinná.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade s ú p o v i n í spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 255,29 eur a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 10.7.2014 domáhal voči odporcom v 1/ a 2/ rade určenia, že darovacia zmluva zo dňa X.X.XXXX, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Žilina pod č. V dňa 6.8.2012 uzavretá medzi D.. K. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, XXX XX J. s manželkou F. P. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX J. a odporkyňou v rade 1/ a odporcom v rade X/, na základe ktorej bol na odporkyňu v 1/ rade v spoluvlastníckom podiele X a na odporcu v 2/ rade v spoluvlastníckom podiele X/X, prevedený trojizbový byt s príslušenstvom č. XX na siedmom poschodí, vchod č. XX obytného domu s.č. XXX postaveného na A. parc. č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti XXX/XXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s.č. XXX a pozemku A. parc. č. XXXX/ X zast. plochy a nádvorí o výmere XXX mX pre k. ú. J. na ul. O. XXX/XX, zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. J., v časti B LV pod r.č. XX v spoluvlastníckom podiele X a pod r.č. XX v spoluvlastníckom podiele 1, je voči navrhovateľovi právne.

Návrh odôvodnil tým, že na základe rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 20.06.2013. sp. zn. 36T/70/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.10.2013, sp. zn. 2To/89/2013,

ktorý nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným dňa 16.10.2013 bol D.. K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXX/XX. XXX XX J. uznaný vinným zo spáchania činu poškodzovania veriteľa podľa ust. § 256 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, za čo bol odsúdený na peňažný trest vo výmere 1000.- EUR s ustanovením náhradného trestu pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu vo výmere 1 mesiac a podľa ust. § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi ako poškodenému škodu vo výške 37.675,93 EUR. D.. K. E. sa dopustil trestného činu na tom skutkovom základe, že vo funkcii štatutárneho zástupcu dlžníka podnikateľského subjektu Píla Varín. s.r.o.. Priemyselná 744, Varín, IČO: 36399191, odobral v období mesiacov november 2004 až Február 2005 od žalobcu guľatinu v celkovej hodnote 1.135.025,- Sk (37.675,93 EUR), za ktorú nezaplatil, ale so zámerom ho poškodiť, úmyselne zmenšil majetok dlžníka spoločnosti Píla Varín. s.r.o. takým spôsobom, že previedol kompletnú technológiu píly v hodnote 182.788.50 EUR s DPH na základe kúpnej zmluvy zo dňa 03.01.2005 na podnikateľský subjekt Rajecké strojárne, a.s., Tulsá 33. Žilina. IČO: 36404292 a dňa 03.05.2005 podal na Okresný súd Žilina návrh na likvidáciu spoločnosti s ručením obmedzeným Píla Varín, s.r.o.. ale pohľadávku žalobcu a iných dodávateľov nepostúpil na kupujúceho Rajecké strojárne, a.s. čím žalobcovi spôsobil škodu vo výške 37.675,93 EUR. Celkovo všetkým poškodeným dodávateľom vrátane žalobcu spôsobil škodu vo výške 55.109,81 EUR. Ing. K. E. bolo vznesené obvinenie za predmetný trestný čin uznesením ORPZ v Žiline dňa 31.07.2006 pod ČVS: ORP-851/OEK-ZI-2005.

Dňa 21.01.2014 podal žalobca ako oprávnený proti Ing. K. E. ako povinnému návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.10.2013, sp. zn. 2To/89/2013, a to na vymoženie pohľadávky vo výške 37.675.93 EUR, trov oprávneného v exekučnom konaní vo výške 16,50 EUR, trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 618,78 EUR a predbežných trov exekúcie vo výške 9.695,- EUR. Dňa 24.02.2014 súdny exekútor JUDr. Ján Siget, so sídlom: Bottova 7, 010 01 Žilina vydal upovedomenie o začatí exekúcie ku dňu 21.01.2014. Následne súdny exekútor dňa 20.03.2014 vydal exekučný príkaz na vykonanie exekúcie príkazaním pohľadávky z účtu v banke CSOB stavebná sporiteľňa, a.s. a Československá obchodná banka a.s.. Na základe žiadosti súdneho exekútora vo veci vyhlásenia exekúcie proti Ing. K. E. o poskytnutie zoznamu nehnuteľného majetku, ktorý Ing. K. E. previedol na iné osoby alebo spoločnosti od 24.02.2011, Okresný úrad Žilina, katastrálny odbor, súdному exekútorovi oznámil, že Ing. K. E. dňa XX.XX.XXXX spolu s manželkou F.. P. E.. nar. XX.XX.XXXX bytom: O. XXX/XX. J., uzatvorili darovaciu zmluvu č. V XXXX/XXXX, ktorou previedli na odporkyňu rade 1/ a odporcu v rade X/, v spoluvlastníkom podiele X trojizbový byt s príslušenstvom č. XX na siedmom poschodí, vchod č. XX obytného domu s.č. XXX postaveného na A. parc. č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti XXX/XXXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s.č. XXX a pozemku A. parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX mX pre k. ú. J. na ul. O. XXX/XX, zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. J..

Darca ako dlžník žalobcu previedol na odporcov v 1/ a 2/ rade ako obdarovaných nehnuteľnosť, v ktorej naďalej býva, pričom má na adrese O. č. XXX/XX, XXX XX J. stále vedený trvalý pobyt. Žalovaní v 1/ a 2/ rade sú blízkymi osobami darcu. Predmetná darovacia zmluva bola medzi darcom a jeho manželkou a odporcami v 1/ a 2/ rade uzavretá dňa 06.07.2012. Vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy, bol príslušnou Správou katastra v prospech žalovaných v rade 1/ a 2/ povolený dňa 06.08.2012. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2008, sp./n.: 4 Cdo 163/2007 na splnenie podmienok odporovateľnosti právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka v prípade právnych úkonov medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou je postačujúce preukázať ich urobenie v určenej dobe a ukrátenie veriteľa. V týchto prípadoch totiž zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa aj vedomosť blízkej osoby o tomto úmysle predpokladá.

Darca, voči ktorému má žalobca vykonateľnú pohľadávku na základe exekučného titulu rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.10.2013, sp. zn. 21 o/89/2013, bezodplatne previedol na osoby jemu blízke, a to žalovanú v 1/ rade v spoluvlastníckom podiele 1/2 a žalovaného v 2/ rade v spoluvlastníckom podiele 1/2 nehnuteľnosť popísanú v čl. II na základe darovacej zmluvy zo dňa 06.07.2012, ktorej účinky nastali ku dňu povolenia vkladu vlastníckeho práva, t.j. dňa 06.08.2012. V dôsledku bezodplatného prevodu predmetnej nehnuteľnosti dlžník ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, nakoľko zmenšil svoj majetok, z ktorého mohla byť pohľadávka žalobcu v rámci exekúcie uspokojená. Vzhľadom na to, že dlžník v posledných troch rokoch pred podaním žalobného návrhu urobil právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie žalobcovej pohľadávky, domáha sa navrhovateľ vyslovenia právnej neúčinnosti tohto právneho úkonu.

Odporcovia v 1/a 2/ rade popierali dôvodnosť podaného návrhu a navrhovali súdu návrh zamietnuť. Uvedli, že sa nepodieľali na žiadnych obchodných činnostiach, z ktorých by mal vzniknúť majetkový prospech a jeho zabezpečenie sleduje podaná žaloba. Len prijali dar od svojich rodičov.

Vo veci súd nariadil pojednávanie. Účastníci na pojednávaní zotrvali sa svojich návrhoch.

Navrhovateľ uviedol, že argumentácia, že žalovaní sa nemali podieľať na obchodnej činnosti dlžníka v tomto konaní je irelevantná. Sú naplnené všetky predpoklady pre určenie neúčinnosti darovacej zmluvy voči žalobcovi.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade uviedli, že zo strany rodičov odporcov nejde o špekulatívny charakter pri prevode bytu. Jednalo sa vyslovene o zabezpečenie bytovej otázky svojich detí do budúcnosti. Pri predbežnom jednaní na exekučnom úrade u dr. Sigeta bol predbežne dohodnutý takzv. predbežný splátkový kalendár na úhradu uvedenej dlžnej sumy, čiže škody. Pokiaľ by nebol dlžník, otec odporcov nezamestnaný, dlh by splácal. Odporcovia v rade 1/ a 2/ prijali dar v dobrej viere, vôbec nevedeli o aktivitách svojho otca.

Podľa § 42a ods. 1 Obč. zák. veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Podľa § 42a ods. 2 Obč. zák. Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117 <javascript:%20fZzSRInternal('22023',%20'15258883',%20'15258883',%20'3344012',%20'3344015',%20'0')>) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať..

Podľa § 42a ods. 3 Obč. zák. odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a

a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),

c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,

alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Podľa § 116 Obč. zák. blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

Podľa § 42b ods. 3 Obč. zák. právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

Podľa § 42b ods. 4 Obč. zák. právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov a z vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Odporcovia v 1/ a 2/ rade zhodne vo výpovedi uviedli, že otcovi sa zhoršil zdravotný stav a preto sa riešila sa otázka dedičstva. Neprikladali tomu dôležitosť, pretože to je bežná vec.

Uznesením ČVS: ORP-851 /OEK-ZI-2005 zo dňa 31.7.2006 vyšetrovateľ začal trestné stíhanie Ing. Ľudovíta Lukaniaka ako obvineného za trestný čin poškodzovania veriteľa.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 36T 70/2012 zo dňa 20.6.2013 bol D.. K. E. uznaný vinným za to, že vo funkcii štatutárneho zástupcu dlžníka podnikateľského subjektu Píla Varín s.r.o. odobral mimo iného v období mesiacov november 2004 až február 2005 od podnikateľského subjektu Ing. Eduard Bartoš - Bartex, Košecké Podhradie 277, guľatinu v celkovej hodnote 1.135.025,- Sk, čo predstavuje 37.675,93 eur a so zámerom úmyselne dané osoby poškodiť, im nezaplatil, úmyselne zmenšil majetok dlžníka Píla Varín s.r.o. tým spôsobom, že previedol kompletnú technológiu Píly v hodnote 5.506.385,- Sk na základe kúpnej zmluvy na podnikateľský subjekt Rajecké strojárne a dňa 3.5.2005 podal na Okresný súd v Žiline návrh na likvidáciu spoločnosti s ručením obmedzeným Píla Varín s.r.o., ale pohľadávky dodávateľov nepostúpil na kupujúceho Rajecké strojárne, čím spôsobil celkovo škodu 1.660.238,- Sk, čo predstavuje 55.109,81 eur, čím spáchal trestný čin poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, za čo bol odsúdený na peňažný trest vo výmere 1 tis. eur, pričom poškodení boli odkázaní na náhradu škody v občianskom súdnom konaní.

Rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 2To 89/2013-2051 zo dňa 16.10.2013, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T 70/2012 zo dňa 20.6.2013 v časti výroku o náhrade škody, ktorým bol poškodený Ing. Eduard Bartoš -Bartex s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie a uložil obžalovanému D.. K. E. povinnosť nahradiť poškodenému Eduardovi Bartošovi - Bartex škodu vo výške 37.675,93 eur.

Návrhom na vykonanie exekúcie oprávnený v zastúpení právnym zástupcom navrhol dňa 20.1.2014 vykonať exekúciu voči povinnému, upovedomenie o začatí exekúcie bolo vydané JUDr. Jánom Sigetom, súdnym exekútorom, Exekútorský úrad Žilina pod EX 10/2014-14. Súdny exekútor upovedomil povinného Ing. K. E. o začatí exekúcie v prospech oprávneného a vydal exekučný príkaz EX 10/2014-21 a EX 10/2014-21 ktorým na základe vykonateľného rozsudku Krajského súdu Žilina č.k. 2To 89/2013 prikázal ČSOB, stavebná sporiteľňa, a.s. a Československá obchodná banka a.s. uhradiť pohľadávku.

Okresný úrad Žilina, katastrálny odbor listom zo dňa 7.3.2014 v rámci súčinnosti uviedol, že povinný spolu s manželkou uzatvorili darovaciu zmluvu pod č. V 4841/2012 dňa 6.8.2012, na základe ktorej previedli na obdarovaných odporcov v rade 1/ a 2/ každému v 1 nehnuteľnosti trojizbový byt č. XX s príslušenstvom na 7. posch. vo vchode č. XX obytného domu č. súp. XXX, postavený na A. parc. č. XXXX/X a spoločné časti a zariadenia domu vrátane spoluvlastníckeho podielu na zastavanom pozemku, pričom vlastníctvo odporcov v r. 1/ a X/je vedené pod r.č. XX a XX na LV č. XXXX k. ú. J..

Súd z obsahu darovacej zmluvy a návrhu na vklad zistil, že návrh na vklad vlastníckeho práva zo zmluvy bol podaný dňa 6.7.2012, pričom o vklade vlastníckeho práva bolo rozhodnuté rozhodnutím č. V XXXX/XX zo dňa 6.8.XX12 tak, že bol povolený vklad vlastníckeho práva v k. ú. J. pre byt č. XX vchod č. 20 na 7. posch. súp. č. XXX na pozemku A. parc. č. XXXX/X a podiel o veľkosti 350/10000 na spoločných častiach a zariadeniach domu a na pozemku A. parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX v prospech odporcov vr. 1/ a X/.

Darovacou zmluvou zo dňa 6.7.2012, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Žilina pod č. V dňa 6.8.2XX2, darcovia D.. K. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, XXX XX J. s manželkou F.. P. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX 0X J. ako darcovia darovali odporcom v 1/ a 2/ rade každému v spoluvlastníckom podiele 1 trojizbový byt s príslušenstvom č. XX na siedmom poschodí, vchod č. XX obytného domu s.č. XXX postaveného na A. parc. č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti XXX/XXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s.č. XXX a pozemku A. parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX mX pre k. ú. J. na ul. O. XXX/XX, zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. J..

Podľa výpisu z LV č. XXXX k. ú. J. zo dňa XX.X.XXXX, z ktorého súd zistil, že pod r.č. XX v časti A LV je vedená odporkyňa X/ ako vlastníčka X a odporca 2/ ako vlastník v 1 pod r.č. XX bytu č. XX vo vchode č. XX na 7. poschodí bytového domu spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu XXX/XXXXX a spoluvlastníckym podielom na zast. pozemku

F. odporovať právny úkon je popri neplatnosti právneho úkonu a možnosti jednostranného odstúpenia od zmluvy ďalším právnym následkom vadnosti právneho úkonu. Ratio legis právnej úpravy odporovateľnosti spočíva v zabezpečení ochrany veriteľa pred právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktoré vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a tým aj k zmareniu či ohrozeniu možnosti, aby pohľadávka veriteľa mohla byť z majetku dlžníka uspokojená. Podstatou odporovateľnosti právneho úkonu je, že právny úkon, ktorému navrhovateľ odporuje, nie je vo vzťahu za stanovených podmienok k navrhovateľovi právne účinný; vo vzťahu k ostatným subjektom však právne účinky právneho úkonu zostávajú zachované. Neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu len voči ukrátenému veriteľovi je relatívnou neúčinnosťou, na rozdiel od platnosti právneho úkonu, lebo s právnym úkonom sa inak spájajú všetky právne následky, ku ktorým úkon smeroval. Táto neúčinnosť voči veriteľovi pôsobí na základe právoplatnosti rozsudku súdu, a to ex tunc, teda od počiatku. Vo vzťahu k ostatným osobám zostáva odporovateľný právny úkon účinným. Odporovateľnosť je procesným inštitútom, ktorý umožňuje veriteľovi domáhať sa na súde právnej neúčinnosti právneho úkonu dlžníka. Neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu je právo hmotnoprávnej povahy, ktoré pôsobí len voči veriteľovi, dlžníkovi a tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

Medzi základné predpoklady odporovateľnosti patria 1) existencia právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, 2) platnosť odporovateľného právneho úkonu, 3) vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, 4) ukrátenie veriteľa (objektívna stránka odporovateľnosti) a 5) úmysel ukrátiť veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti).

1/. Právnym úkonom, ktorým sa ukracuje pohľadávka navrhovateľa je darovacia zmluva zo dňa 6.7.2012, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Žilina pod č. V dňa X.X.XXXX uzavretá medzi D.. K. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. č. XXX/XX, XXX XX J. s manželkou F.. P. E., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX J. a odporkyňou v rade 1/ a odporcom v rade 2/, na základe ktorej bol na odporkyňu v 1/ rade v spoluvlastníkom podiele 1 a na odporcu v 2/ rade v spoluvlastníckom podiele 1/2, prevedený trojizbový byt s príslušenstvom č. XX na siedmom poschodí, vchod č. XX obytného domu s.č. XXX postaveného na A. parc. č. XXXX/X a spoluvlastnícky podiel o veľkosti XXX/XXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu s.č. XXX a pozemku A. parc. č. XXXX/X zast. plochy a nádvoria o výmere XXX mX pre k. ú. J. na ul. O. XXX/XX, zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. J..

2/ V konaní súd nezistil, že by daný úkon bol absolútne neplatný, prípadne že by niektorý z účastníkov preukázal dôvod neplatnosti. Takúto skutočnosť ani žiaden z účastníkov netvrdil.

3/ Aj keď podľa judikatúry zákonnému pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní (R 44/2001), teda rozumie sa ním taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť cestou výkonu rozhodnutia (exekúcia), t. j. ide o pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia (exekúciu). Ak by nebola pohľadávka právoplatne priznaná, je nevyhnutné konanie o neúčinnosti právneho úkonu do skončenia konania o nároku z pohľadávky prerušiť.

V konaní mal súd preukázané, že rozsudkom Krajského súdu Žilina č. k. 2To 89/2013-2051 zo dňa 16.10.2013, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T 70/2012 zo dňa 20.6.2013 v časti výroku o náhrade škody, ktorým bol poškodený Ing. Eduard Bartoš -Bartex s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie a uložil obžalovanému IZ. povinnosť nahradiť poškodenému Eduardovi Bartošovi - Bartex škodu vo výške 37.675,93 eur.

4/ Pokiaľ sa jedná o ukrátenie, toto mal súd preukázané tým, že darovacou zmluvou ako bezodplatným právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, pretože došlo k prevodu majetku bez protihodnoty. Ukrátením veriteľa je také zmenšenie (zníženie) dlžníkovho majetku, že tento nestačil na uspokojenie veriteľovej pohľadávky. Nie je dôležité, aký veľký bol dlžníkov majetok v rozhodnej dobe, ale to, že tento majetok bol odporovateľným právnym úkonom zmenšený. Podľa judikatúry, odporovateľnými nemôžu byť nikdy tzv. ekvivalentné právne úkony, pri ktorých nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku dlžníka. Je však potrebné, aby išlo o reálne ekvivalentné právne úkony. V konaní o odporovacej žalobe musí byť preto záver, že napadnutý právny úkon je úkonom ekvivalentným, vždy bezpečne preukázaný, a to nie poukazom na jeho znenie, ale zistením, že za plnenie, ktoré ním dlžník stratil, nadobudol iné plnenie skutočne ekvivalentnej povahy (Rozsudok NS ČR z 5. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 2435/2006)).

V tomto prípade však darca jednoznačne stratil majetok - aktíva, teda majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, z ktorého možné uspokojiť dlh len jedného z manželov.

Pokiaľ sa nakladalo so spoločným majetkom, teda majetkom patriacim do BSM, vždy úkon jedného z manželov, ktorý je bezpodielovým spoluvlastníkom veci predpokladá aj spoločnú činnosť druhého z

manželov, minimálne súhlas s nakladaním s majetkom v BSM, teda konanie druhého z manželov, ktorý nebol dlžníkom je potrebné považovať za spoločný úkon dvoch bezpodielových spoluvlastníkov, ktorých nemožno od seba oddeliť (spoločné účastníctvo), teda spoločný úkon dvoch osôb vzájomne zdieľajúcich jeden osud právneho úkonu. Preto možno odporovať aj spoločnému úkonu dlžníka a jeho manžela.

Podľa rozsudku NS ČR 27. 11. 2001, sp. zn. 21 Cdo 2345/2000 dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno úspešne odporovať, ak bývalí manželia pri vyporiadaní postupovali síce podľa § 150 OZ, <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3344114&FragmentId2=3344115>> ak konkrétne rozdelenie vecí, príp. práv a záväzkov bolo dlžníkom úmyselne volené tak, aby stav po vyporiadaní znemožnil alebo celkovo vylúčil uspokojenie pohľadávky veriteľa.

5/ Úmyslom ukrátiť veriteľa sa rozumie úmysel priamy (dolus directus), t. j. vedomie dlžníka, že svojím právnym úkonom ukráti veriteľovu pohľadávku a vôľa tak urobiť, teda že sa dlžník chce vyhnúť svojej povinnosti veriteľovu pohľadávku splniť. Nepožaduje sa však vedomie dlžníka, že veriteľova pohľadávka je vymáhateľná, stačí objektívna skutočnosť, že je vymáhateľná. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Túto právnu domnienku možno vyvrátiť, teda preukázať, že neplatí, ak sa dokáže, že druhá strana dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Takúto skutočnosť však odporcovia nepreukázali. Podľa rozhodnutia (R 63/2004) pre aplikáciu ustanovenia § 42a Obč. zák. je podstatným preukázateľným a objektívne daný dôvod na úspešnú odporovateľnosť právneho úkonu, aj keď veriteľ v čase uzatvárania takéhoto úkonu nebol s dlžníkom (darcom) v právnom vzťahu, ak takýto nárok uplatnil v lehote troch rokov od uzavretia odporovateľného úkonu (darovacej zmluvy) a je objektívne preukázateľné, že obdarovaný takýto úmysel za daných okolností pri náležitej starostlivosti musel poznať. Navrhovateľ uplatnil nárok z právneho úkonu, ktorým bol ako veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných 3 rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou. Podľa rozsudku NS ČR zo 17. 7. 2002, sp. zn. 21 Cdo 1751/2001 prevod nehnuteľnosti dlžníka, ktorý sa zapisuje do katastra nehnuteľností, na osoby blízke dlžníkovi možno považovať za odporovateľný právny úkon len ak na jeho základe bolo vložené právo do katastra nehnuteľností; trojročná lehota pre uplatnenie práva odporovať právnym úkonom dlžníka začína v týchto prípadoch plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu do katastra nehnuteľností. Zákon v tomto prípade úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa i vedomosť blízkej osoby o existencii tohto úmyslu predpokladá vyvrátiť domnienkou, ktorej opak nebol preukázaný. Dôkazné bremeno opaku zaťažuje odporcu. Osoba blízka dlžníkovi sa môže podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977738&FragmentId2=3977738>> ubrániť odporovacej žalobe, len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle skrátit odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie tohto dlžníkovho úmyslu a šlo o náležitú starostlivosť. Súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR z 23. 1. 2002, sp. zn. 21 Cdo 313/2001, podľa ktorého zákonná požiadavka „náležitej starostlivosti“ podľa § 42a ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977738&FragmentId2=3977738>> znamená, že dlžníkovi blízka osoba sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech, musí presvedčiť, že právny úkon neskracuje veriteľa dlžníka a nesmie robiť právne úkony (prijímať podľa nich plnenia) na ujmu práv veriteľa dlžníka; v prípade, že sa tak nezachová, musí byť uzročená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takého právneho úkonu od dlžníka nadobudla.

Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátit veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu musel byť, z ich výsledku spoznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela). Nie je pritom významné, či dlžník týmto právnym úkonom plnil svoj morálny alebo právny záväzok (Ro NS ČR z 23. 5. 2001, sp. zn. 21 Cdo 1912/2000). Ak sa má osoba dlžníkovi blízka podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977738&FragmentId2=3977738>> ubrániť odporovacej žalobe, musí preukázať, že dlžníkov úmysel skrátit veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať, aj keď dlžník uzavretím odporovanej zmluvy alebo urobením odporovateľného právneho úkonu v jej prospech plnil svoju morálnu alebo právnu povinnosť (zo zákona, zmluvy alebo z iného právneho dôvodu) (Rc 35/2002). Úspešná obrana žalovanej, osoby blízkej dlžníkovi podľa ustanovenia § 42a

ods. 2 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977738&FragmentId2=3977738>> spočíva nielen v jej tvrdení, že o úmysle dlžníka skrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, hoci vyvinula „starostlivosť“ na spoznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o „náležitú starostlivosť“. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba dlžníkovi blízka vykonala so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátiť veriteľa, ktorý tu v čase odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z jej výsledkov spoznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela) (Ro NS ČR z 5. 11. 2008, sp. zn. 30 Cdo 978/2007). Podľa rozhodnutia NS ČR zo 7. 5. 2002, sp. zn. 21 Cdo 1290/2001 vynaložením náležitej starostlivosti osobami blízkyimi dlžníkovi sa rozumie, že osoba dlžníkovi blízka vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátiť veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z jeho dôsledkov poznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela). Uvedené platí aj v prípade, že dlžník uzavretím odporovanej zmluvy alebo urobením odporovaného právneho úkonu v jeho prospech plní svoju „morálnu“ alebo právnu povinnosť (zo zákona, zmluvy alebo z iného právneho dôvodu) Napr. brat dlžníka, ktorému dlžník predal svoj rodinný dom v úmysle ukrátiť veriteľa, sa môže proti podanému odporu ubrániť len tým, že dokáže, že bratov úmysel nemohol ani pri náležitej starostlivosti zistiť. Na úspešnú obranu proti podanému odporu mu však nestačí len argumentovať tým, že bratovi už za dom zaplatil dohodnutú kúpnu cenu a že už došlo k prevodu vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností.

V danej veci pritom rodičia, z ktorých bol jeden dlžníkom navrhovateľa darovali nehnuteľnosti deťom, pričom nárok voči otcovi už bol uplatnený ako adhézný nárok v trestnom konaní. Fakt, či skutočne bol zdravotný stav otca odporcov taký zlý, že predpokladali aj jeho možné úmrtie a prijali dar za účelom riešenia ďalšej bytovej otázky, ne právne bezvýznamný, pretože odporcovia ako blízke osoby nepreukázali takú činnosť, ktorou by preukázali, že ani pri náležitej starostlivosti nemohli vedieť o dlhoch ich otca.

Prezumpcia úmyslu ukrátiť veriteľa je zo zákona predpokladaná pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a blízkyimi osobami, alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Uvedené neplatí, ak druhá strana (blízka osoba) dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Preto pre vyvrátenie prezumpcie znalosti úmyslu ukrátenia veriteľa nepostačuje samotné preukázanie absencie vedomosti na strane blízkej osoby ale je nevyhnutné preukázať, že táto osoba nemohla o úmysle dlžníka vedieť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti. Pod pojmom náležitá starostlivosť je potrebné rozumieť zvýšenú mieru obozretnosti vo vzťahu k úmyslu ukrátenia veriteľa.

Vzhľadom na vyššie uvedené zistené skutočnosti, teda ukrátenie uspokojenia navrhovateľovej pohľadávky prevodom majetku v prospech odporcov v 1/ a 2/ rade, súd návrhu navrhovateľa vyhovel. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov konania za tri právne úkony právnej pomoci podľa § 13a ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. prípravu a prevzatie zastúpenia 1.7.2014, podanie návrhu na súd podľa § 13a ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. dňa 17.7.2014 a podľa § 13a ods. 1 písm. d/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. účasť na pojednávaní dňa 28.5.2015. Súd priznal náhradu za úkon vo výške tarifnej hodnoty úkonu určenej podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. za úkon v roku 2014 vo výške 61,87 eur a úkon v roku 2015 vo výške 64,53 eur. Zároveň ku každému úkonu priznal podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. paušálnu náhradu výdavkov vo výške 8,04 eur k úkonu v roku 2014 a 8,39 eur k úkonu v roku 2015. Spolu k tarifnej náhrade 212,74 eur súd priznal navrhovateľovi aj náhradu DPH vo výške 42,55 eur podľa § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z..

Súd preto podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaviazal odporcov v 1/ a 2/ rade ako neúspešných účastníkov na náhradu trov konania navrhovateľa a zaviazal ich spoločne a nerozdielne, aby zaplatili navrhovateľovi trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 255,29 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).